COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.9.2022
SWD(2022) 290 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

care însoţeşte documentul

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de instituire a unui instrument pentru situații de urgență pe piața unică

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentelor (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426, (UE) 20019/1009 și (UE) nr. 305/2011 în ceea ce privește procedurile de urgență pentru evaluarea conformității, adoptarea specificațiilor comune și supravegherea pieței ca urmare a unei situații de urgență pe piața unică

și DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de modificare a Directivelor 2000/14/CE, 2006/42/CE, 2010/35/UE, 2013/29/UE, 2014/28/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE și 2014/68/UE în ceea ce privește procedurile de urgență pentru evaluarea conformității, adoptarea specificațiilor comune și supravegherea pieței ca urmare a unei situații de urgență pe piața unică

{COM(2022) 459 final} - {SEC(2022) 323 final} - {SWD(2022) 288 final} - {SWD(2022) 289 final}

Fișă rezumat

Evaluarea impactului Instrumentului pentru situații de urgență pe piața unică

Care este problema și de ce constituie o preocupare la nivelul UE?

Crizele recente, cum ar fi pandemia de COVID-19 sau invadarea Ucrainei de către Rusia, au demonstrat cât de fragilă poate fi piața unică în cazul unor perturbări neprevăzute și, în același timp, cât de mult se bazează economia europeană și toate părțile sale interesate pe o piață unică funcțională. O criză poate avea un dublu impact asupra pieței unice. Pe de o parte, o criză poate duce la apariția de obstacole în calea liberei circulații în cadrul pieței unice, perturbând astfel funcționarea normală a acesteia. Pe de altă parte, o criză poate amplifica deficitul de bunuri și servicii relevante în situații de criză dacă piața unică este fragmentată și nu funcționează. În consecință, lanțurile de aprovizionare pot fi rapid întrerupte, iar întreprinderile se pot confrunta cu dificultăți în ceea ce privește aprovizionarea, furnizarea sau vânzarea de bunuri și servicii. Accesul consumatorilor la produse și servicii esențiale este perturbat. Impactul acestor perturbări este agravat și mai mult de lipsa informațiilor și a clarității juridice. Pe lângă riscurile societale directe cauzate de criză, cetățenii, în special grupurile vulnerabile, se confruntă cu un puternic impact economic negativ.

Evaluarea impactului va analiza două probleme separate, dar interconectate:

1. Obstacolele în calea liberei circulații a mărfurilor, a serviciilor și a persoanelor în perioade de criză
2. Deficitele de bunuri și servicii relevante în situații de criză

Care este rezultatul urmărit?

Scopul acestei inițiative nu este de a oferi soluții pentru depășirea unei viitoare crize în ansamblu, ci mai degrabă de a facilita un răspuns rapid și flexibil la impactul unei crize asupra pieței unice, în special în ceea ce privește obstacolele în calea liberei circulații și, respectiv, deficitul de bunuri și servicii relevante în situații de criză. Obiectivul general al Instrumentului pentru situații de urgență pe piața unică este de a spori vigilența și răspunsul pieței unice în situații de criză, precum și buna funcționare a acesteia în perioade de criză. În acest scop, Instrumentul pentru situații de urgență pe piața unică va oferi Uniunii Europene un set de instrumente de criză bine calibrat, care să faciliteze un răspuns rapid și eficace în situația oricărei crize viitoare care va amenința să împiedice funcționarea pieței unice. Instrumentul va veni în completarea altor mecanisme existente ale UE, inclusiv prin sporirea coordonării, a transparenței și a vitezei. Inițiativa urmărește două obiective specifice:

1. Reducerea la minimum a obstacolelor în calea liberei circulații a mărfurilor, a serviciilor și a persoanelor în perioade de criză: Scopul este de a oferi un set de soluții constând în măsuri de vigilență, coordonare și transparență care să asigure răspunsuri mai bine aliniate și mai specifice ale statelor membre, precum și transparența necesară în ceea ce privește obstacolele în calea liberei circulații.

2. Rezolvarea deficitelor și garantarea disponibilității bunurilor și serviciilor relevante în situații de criză: Scopul este de a facilita găsirea unor soluții rapide și practice la problemele de aprovizionare în perioade de criză și de a oferi mecanisme adecvate de vigilență, coordonare și transparență pentru un răspuns politic specific, făcând posibile schimbul de informații și cooperarea strânsă cu industria/părțile interesate în vederea identificării blocajelor din lanțul de aprovizionare și a nevoilor de capacitate relevante în situații de criză și luând măsuri suplimentare atunci când este necesar.

Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE (subsidiaritate)?

Activitățile economice din cadrul pieței unice sunt puternic integrate. Obiectivul de a asigura funcționarea armonioasă și neperturbată a pieței unice nu poate fi atins prin intermediul unor măsuri naționale unilaterale. Valoarea adăugată europeană a acestui instrument ar consta în capacitatea comună a Comisiei și a statelor membre de a dispune de o modalitate rapidă și structurată de comunicare, coordonare și schimb de informații atunci când piața unică se află sub presiune și de a putea lua măsurile necesare într-un mod transparent – prin consolidarea sau accelerarea mecanismelor existente, precum și prin adăugarea de noi instrumente de urgență excepționale și specifice.

B. Soluții

Care sunt diferitele opțiuni disponibile pentru atingerea obiectivelor? Există o opțiune preferată? Dacă nu, de ce?

Opțiunile constau în instituirea unui organism de guvernanță și a unui cadru pentru planificarea pentru situații neprevăzute, regimul de vigilență și regimul de urgență. Atât regimul de vigilență al pieței unice, cât și regimul de urgență al pieței unice ar urma să fie activate conform unor criterii și mecanisme de declanșare specifice.

Anumite măsuri din setul de instrumente ar necesita o activare suplimentară.

Pe baza analizei factorilor determinanți ai problemelor, precum și a lacunelor din legislația sectorială relevantă, au fost definite opt componente alcătuite din măsuri, prin gruparea măsurilor în blocuri care se aplică la momente diferite (permanent, în regimul de vigilență și în regimul de urgență). Pentru fiecare componentă au fost analizate trei abordări de politică, de la măsuri fără caracter legislativ la un cadru legislativ mai cuprinzător, trecând printr-o abordare hibridă. Pe baza acestei analize, pentru fiecare componentă au fost reținute unele dintre abordări sau toate abordările, acestea fiind combinate în trei opțiuni de politică realiste care reflectă niveluri diferite de ambiție politică și de sprijin din partea părților interesate.

Regim	**Componente**	**Opțiunea de politică 1 TRANSPARENȚĂ**	**Opțiunea de politică 2 COOPERARE**	**Opțiunea de politică 3 SOLIDARITATE**
Permanent	1. guvernanță, coordonare și cooperare	*Abordarea 2* Grup consultativ formal având rolul unui forum de nivel tehnic și obligația statelor membre de a face schimb de informații în cadrul grupului în anticiparea crizei și pe perioada acesteia		
Permanent	2. planificare pentru situații neprevăzute în situații de criză	*Abordarea 2* Recomandare adresată statelor membre privind evaluarea riscurilor, formare și exerciții și compendiu de măsuri de răspuns în situații de criză	*Abordarea 3* - Recomandare adresată statelor membre privind evaluarea riscurilor și compendiul de măsuri de răspuns în situații de criză și - Obligația Comisiei de a efectua o evaluare a riscurilor la nivelul Uniunii - Obligația statelor membre de a asigura regulat formare pentru personalul relevant însărcinat cu gestionarea crizelor	
Vigilență	3. vigilență privind piața unică	*Abordarea 2* - Recomandare adresată statelor membre privind culegerea de informații legate de lanțurile de aprovizionare strategice identificate - Recomandări adresate statelor membre privind constituirea de rezerve strategice de bunuri de importanță strategică		*Abordarea 3* - Obligația statelor membre de a culege informații privind lanțurile de aprovizionare strategice identificate - Obligația Comisiei de a întocmi și de a actualiza periodic lista cu obiective pentru rezervele strategice - Obligațiile statelor membre[1] de a constitui rezerve strategice pentru anumite bunuri de importanță strategică în cazul în care rezervele strategice ale statelor membre sunt semnificativ mai mici decât obiectivele
Urgență	4. principii-cheie și măsuri de sprijin pentru facilitarea liberei circulații în situații de urgență	*Abordarea 2* Consolidarea principiilor-cheie ale liberei circulații a bunurilor și serviciilor relevante în situații de criză în cadrul unor norme obligatorii, după caz, pentru gestionarea eficace a crizelor		
Urgență	5. transparență și asistență administrativă în	*Abordarea 3* Un mecanism obligatoriu și complet de notificare accelerată, evaluare colegială rapidă și posibilitatea de a declara măsurile notificate		

[1] Cu condiția existenței unui factor declanșator suplimentar.

	situații de urgență	incompatibile cu dreptul Uniunii; puncte de contact și platformă electronică		
Urgență	6. accelerarea introducerii pe piață a produselor relevante în situații de criză pe perioada situațiilor de urgență	*Abordarea 2* Modificări specifice ale legislației existente de armonizare a pieței unice: produsele relevante în situații de criză se introduc pe piață mai rapid; Comisia poate adopta specificații tehnice; statele membre tratează cu prioritate supravegherea pieței pentru produsele relevante în situații de criză		
Urgență	7. achiziții publice pe perioada situațiilor de urgență	*Abordarea 2* O nouă dispoziție privind achizițiile publice comune/achiziționarea comună de către Comisie pentru toate statele membre sau pentru unele dintre ele		
Urgență	8. măsuri cu impact asupra lanțurilor de aprovizionare relevante în situații de criză pe perioada regimului de urgență	*Abordarea 1* Orientări privind creșterea capacității de producție; accelerarea procedurilor de autorizare; acceptarea și tratarea cu prioritate a comenzilor de bunuri relevante în situații de criză Recomandări adresate întreprinderilor de a face schimb de informații relevante în situații de criză	*Abordarea 2* Recomandări adresate statelor membre privind distribuirea produselor stocate; accelerarea procedurilor de autorizare; încurajarea operatorilor economici să accepte comenzile și să le trateze cu prioritate Abilitarea statelor membre[2] să oblige operatorii economici să crească capacitatea de producție și să adreseze operatorilor economici cereri de informații obligatorii	*Abordarea 3* Obligațiile statelor membre[3] de a distribui produsele stocate anterior; accelerarea procedurilor de autorizare, Obligațiile întreprinderilor de a accepta comenzi și de a le trata cu prioritate; de a crește capacitatea de producție și de a furniza informații relevante în situații de criză

În evaluarea impactului nu se indică o opțiune preferată.

Care sunt punctele de vedere ale diferitelor părți interesate? Cine sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Părțile interesate sunt în mare măsură de acord cu necesitatea de a asigura libera circulație, precum și o mai mare transparență și coordonare în perioade de criză. Majoritatea experiențelor descrise de părțile interesate au fost legate de criza provocată de pandemia de COVID-19. În ceea ce privește asigurarea disponibilității bunurilor relevante în situații de criză, statele membre și-au exprimat sprijinul pentru măsuri precum coordonarea achizițiilor publice, accelerarea evaluării conformității și îmbunătățirea supravegherii pieței. O serie de state membre și-au exprimat îngrijorarea cu privire la includerea măsurilor de asigurare a pregătirii generale pentru situații de criză și de abordare a dificultăților din lanțurile de aprovizionare. Unele părți interesate din mediul de afaceri și-au exprimat sprijinul pentru definirea clară a situațiilor de urgență, pentru o mai mare coordonare și transparență, pentru măsuri de asigurare a liberei circulații a lucrătorilor, pentru notificări accelerate ale măsurilor naționale, pentru proceduri accelerate de elaborare și publicare a standardelor armonizate, pentru instituirea unor puncte unice de informare la nivelul UE și la nivel național, precum și pentru exerciții de urgență destinate

[2] Cu condiția existenței unui factor declanșator suplimentar.

[3] Cu condiția existenței unui factor declanșator suplimentar.

experților. Pe de altă parte, unele părți interesate și-au exprimat îngrijorarea cu privire la măsurile obligatorii care vizează operatorii economici.

C. Impactul opțiunilor

Care sunt avantajele opțiunilor (eventual și ale unor opțiuni diferite de cele principale)?

Se preconizează că **opțiunea 1** va aduce beneficii economice pentru întreprinderi, în special pe perioada unei situații de urgență, datorită îmbunătățirii răspunsului UE la criză, ceea ce va genera mai puține obstacole în calea liberei circulații și o mai bună disponibilitate a produselor relevante în situații de criză. Măsurile de facilitare a liberei circulații vor avea un impact pozitiv semnificativ asupra lucrătorilor, deoarece vor avea drept rezultat garantarea ocupării forței de muncă prin asigurarea unui comerț transfrontalier mai intens și a unui număr mai mic de perturbări ale activității economice pe perioada crizelor. Această opțiune va fi deosebit de benefică pentru lucrătorii transfrontalieri și regiunile ultraperiferice. Măsurile de asigurare a unei mai bune disponibilități a produselor relevante în situații de criză vor genera beneficii sociale directe, deoarece vor îmbunătăți răspunsul specific al UE în situații de criză, contribuind astfel la o mai bună calitate a vieții cetățenilor în perioade de criză. Totuși, având în vedere caracterul voluntar al măsurilor incluse în componentele 2, 3 și 8 din cadrul acestei opțiuni, capacitatea de a asigura disponibilitatea produselor relevante în situații de criză ar fi puternic limitată.

Opțiunea 2 va aduce beneficii suplimentare în comparație cu opțiunea 1, datorită unui răspuns îmbunătățit al UE în situații de criză. În special, măsurile obligatorii din cadrul componentei 8 ar oferi beneficii sociale suplimentare. Capacitatea statelor membre de a solicita operatorilor economici informații relevante în situații de criză și de a crește producția de produse relevante în situații de criză ar putea răspunde cererii de astfel de produse pe perioada crizei respective, îmbunătățind astfel în mare măsură răspunsul general al UE în fața crizelor, fapt care ar avea un impact social direct în ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de viață și a calității vieții.

Se preconizează că **opțiunea 3** va aduce beneficii economice și mai mari întreprinderilor, în special pe perioada unei situații de urgență, în comparație cu opțiunea 2. Beneficiile respective s-ar putea obține datorită instituirii unor măsuri mai ferme care ar face posibil un răspuns și mai adecvat al UE în fața crizelor, determinând astfel o disponibilitate mult mai bună a produselor relevante în situații de criză și generând mai puține obstacole în calea liberei circulații. În plus, existența unui instrument armonizat la nivelul UE duce la evitarea situației în care statele membre pot introduce măsuri naționale individuale care fragmentează piața unică. De asemenea, se preconizează că s-ar obține beneficii sociale mai mari. Tote măsurile care au un impact asupra lanțurilor de aprovizionare relevante în situații de criză pe perioada situațiilor de urgență (componenta 8) ar funcționa ca măsuri excepționale, care ar putea fi totuși decisive în ceea ce privește asigurarea disponibilității produselor relevante în situații de criză în cazul unei nevoi severe pe perioada unei crize. La rândul său, acest lucru facilitează apariția unui răspuns general mult mai bun al UE în situații de criză, obținându-se un impact social direct chiar mai puternic în ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de viață și a calității vieții, precum și, în funcție de criză, în ceea ce privește salvarea de vieți omenești.

Care sunt costurile asociate opțiunilor (eventual și ale unor opțiuni diferite de cele principale)?

Opțiunea 1 nu presupune costuri pentru întreprinderi, deoarece toate măsurile care ar putea avea un impact negativ în ceea ce privește costurile sunt voluntare. Există unele costuri directe pentru Comisie și statele membre, cum ar fi costurile administrative legate de organizarea reuniunilor grupului consultativ și participarea la acestea, precum și costurile de asigurare a conformității legate de măsurile din cadrul componentelor 4 și 5 pe perioada unei situații de urgență, cum ar fi respectarea principiilor-cheie și a obligațiilor de notificare.

Opțiunea 2 ar putea presupune anumite costuri pentru întreprinderi, legate de măsurile aplicabile pe perioada unui regim de urgență, care nu se regăsesc în opțiunea 1. Acestea cuprind costurile de asigurare a conformității legate de răspunsul la cererile de informații și costurile de oportunitate legate de obligația de a crește sau de a reorienta producția. De asemenea, pe lângă costurile asociate opțiunii 1, statele membre ar avea de suportat costurile formării și ale exercițiilor, precum și costuri legate de măsurile din cadrul componentei 8, cum ar fi cererile de informații și creșterea producției. Comisia va suporta, de asemenea, costuri suplimentare în special în legătură cu măsurile din cadrul componentei 2, cum ar fi evaluarea riscurilor, cursurile de formare și exercițiile.

Opțiunea 3. Pentru întreprinderi, pe lângă costurile asociate opțiunii 2, ar putea exista costuri de oportunitate legate de măsurile regimului de urgență, cum ar fi comenzile prioritare. Pentru statele membre, în comparație cu opțiunea 2, ar putea exista costuri suplimentare legate de măsurile regimului

de vigilență, cum ar fi constituirea de rezerve strategice (componenta 3) și de măsurile regimului de urgență, cum ar fi distribuirea rezervelor strategice și accelerarea procesului de autorizare (componenta 8). La modul general, absența unor norme armonizate și a cooperării ar duce la o fragmentare a pieței unice, generând costuri pentru întreprinderi.
Care sunt efectele asupra IMM-urilor și asupra competitivității?
Inițiativa este considerată relevantă pentru **IMM-uri**. La fel ca toate întreprinderile, IMM-urile vor beneficia de pe urma îmbunătățirii răspunsului general al UE în fața crizelor, având în vedere reducerea obstacolelor în calea liberei circulații și disponibilitatea sporită a produselor relevante în situații de criză. În general, în cadrul opțiunii 1 nu se preconizează costuri pentru IMM-uri. IMM-urile ar putea fi afectate în mod deosebit de cererile de informații obligatorii din cadrul opțiunilor 2 și 3. IMM-urile ar putea beneficia în special de obligația de a crește producția cu sprijin financiar adecvat, cuprinsă în opțiunile 2 și 3. IMM-urile ar putea beneficia și mai mult de pe urma măsurilor de accelerare a autorizării și a comenzilor prioritare din cadrul opțiunii 3. În cadrul opțiunii 1 ar exista o mai mare transparență și securitate juridică, precum și costuri mai mici pentru întreprinderile din UE, ca urmare a facilitării liberei circulații și a măsurilor de asigurare a transparenței, ceea ce ar îmbunătăți **competitivitatea**. Se preconizează că impactul suplimentar al opțiunii 2 în comparație cu opțiunea 1 va fi redus, deoarece măsurile directe vor viza doar un număr foarte mic de întreprinderi. Opțiunea 3 ar putea avea un efect pozitiv semnificativ asupra competitivității în comparație cu opțiunea 2, deoarece ar avea un efect semnificativ asupra întreprinderilor vizate și ar asigura un răspuns general mai bun în situații de criză.
Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?
Statele membre vor suporta costuri recurente legate de reuniunile grupului consultativ și costuri specifice pe perioada regimurilor de vigilență și de urgență, legate de măsurile specifice activate în regimurile respective.
Vor exista alte efecte semnificative?
Nu au fost identificate alte efecte semnificative.
Proporționalitate?
Acțiunile propuse abordează obiectivele inițiativei și nu depășesc ceea ce este necesar pentru a asigura reziliența și funcționarea pieței unice în perioade de criză. Părțile interesate și statele membre au exprimat îndoieli cu privire la respectarea principiului proporționalității în special de către măsurile care au un impact asupra lanțurilor de aprovizionare relevante în situații de criză pe perioada situațiilor de urgență din cadrul opțiunii 3.
D. Acțiuni de urmărire
Comisia va efectua o evaluare a eficacității, eficienței, coerenței, relevanței și valorii adăugate europene a acestei inițiative legislative și va prezenta Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor un raport privind principalele constatări la cinci ani de la data punerii în aplicare a actelor legislative. Pe baza raportului de evaluare, Comisia poate propune modalități de îmbunătățire a Instrumentului pentru situații de urgență pe piața unică.